

Oslo kommune Byrådsavdeling for oppvekst og kunnskap

Økonomi i Osloskolen

Ressursfordelingsmodellene

Det er én modell for tildeling av budsjettmidler til grunnskolene, og én til videregående skoler. Begge modellene innebærer en ramme som i hovedsak er basert på et fast beløp per elev, men hvor det også gis et beløp per elev som varierer ut fra elevenes bakgrunn. Tildelt ramme justeres i løpet av året for faktisk antall elever.

Grunnskole

Justert ressursfordelingsmodell for grunnskolen ble vedtatt i bystyret 31.01.2018, og er gjeldende fra 01.01.2018. Grunnskolemodellen består av fem elementer:

1. *Basisbeløp per skole*: dekker minimumsnivå av administrative ressurser
2. *Grunnbeløp per elev (elevsats)*: elevbasert tildeling
3. *Språklige minoriteter*: ressurser til elever med vedtak etter [Opplæringsloven § 2-8](#)
4. *Sosiodemografiske midler*: ressurser til skoler for særskilte kostnader til spesialundervisning og tilpasset opplæring. Midlene fordeles etter følgende kriterier:
  - a. *Foresattes inntektsnivå*
  - b. *Foresattes utdanningsnivå*
  - c. *Antall barnevernstiltak*
5. *Bygningsrelaterte midler*: fordeles basert på faktisk husleie og kostnader til forvaltning, drift og vedlikehold av skolen etc.

Skolene får sine budsjetter i januar basert på elevtallene fra 1.oktober året før. Skolenes budsjetter justeres deretter for elevtellingen per 1. oktober inneværende år, med tilbakevirkende kraft (til skolestart).

Videregående opplæring

Ressursfordelingsmodellen for videregående skoler ble vedtatt i bystyret i 2004, og evaluert i 2010. Modellen for videregående skoler har følgende elementer:

1. *Grunnbeløp per elev (elevsats)*: Satsen varierer ut fra utdanningsprogram. Elevsatsen skal dekke alle kostnader til administrasjon, ledelse, ordinære driftsutgifter, undervisning mv.
2. *Individbasert tildelingskriterium*: Omfatter skolens andel av elever inntatt med avgangskarakterer som er lavere enn et fastsatt nivå, minoritetsspråklige elever som har behov for særskilt tilpassing innenfor norsk og engelsk og antall elever som er tatt inn på særskilt vilkår i ordinære klasser ut fra en sakkyndig vurdering fra pedagogisk-psykologiske - tjeneste

3. *Bygningsrelaterte kostnader:* Fordeles basert på faktisk husleie og kostnader til forvaltning, drift og vedlikehold etc.

Skolenes budsjetter justeres tre ganger i løpet av året, etter elevtelling per 1.februar, 1. mai og 1.oktober. Det pågår en ny evaluering av ressursfordelingsmodellen for de videregående skolene.

Årsaker til endringer i skolens økonomiske rammer

Det er ofte ulike årsaker til at skolene får endret sine økonomiske rammer.

Endringer i elevtallet

Osloskolene har en elevbasert tildeling. Det medfører at en skole vil få økt tildeling hvis antall elever ved skolen økes. Tilsvarende vil reduksjon i antall elever gi redusert tildeling.

Særskilt språkopplæring

For grunnskolen kan også endring i antall elever med vedtak etter § 2-8 (særskilt språkopplæring) ha betydelig innvirkning på tildelt ramme.

Endringer i ressursfordelingsmodellen

Det er gjort endringer i ressursfordelingsmodellen for grunnskolene i 2016 og 2018, basert på omfattende evalueringer fra 2013/2014 og 2016/2017. Endringene er vedtatt i bystyret. Alle endringer i modellen før til omfordeling av ressurser mellom skoler. Endringene som gjøre i ressursfordelingsmodellen skal gi en fordeling som er mer i tråd med det faktiske ressursbehovet ved skolene.

Avsetninger til lønnsoppgjøret

Både for videregående skoler og grunnskolene kan det settes av betydelige beløp sentralt på starten av året i påvente av lønnsoppgjør. Midlene blir fordelt til skolene når resultatet av lønnsoppgjøret er kjent. Dette forholdet er hensyntatt i budsjettverktøyene skolene skal benytte.

Elevtallskompensasjonen

Fra 2017 har skolebudsjettet blitt kompensert 100 % for økt elevtall.

Satsinger på flere lærere

Det har de siste årene pågått to satsinger på økt lærertetthet i grunnskolen, en statlig og en kommunal.

Økt lærertetthet på 1.–4. trinn (statlig satsing)

I statsbudsjettet for 2015 ble det etablert en øremerket statlig tilskuddsordning til økt lærertetthet på 1.–4. trinn. Oslo kommune fikk i 2017 om lag 123 mill. fra denne ordningen, og midlene fordeles mellom alle grunnskoler med barnetrinn. Deler av midlene inngår i byrådets satsing med 200 nye lærerstillinger i småskolen. I satsbudsjettet for 2018 er det avsatt ytterligere midler til formålet.

Økt lærertetthet på 1.–4. trinn (kommunal satsing)

I vedtatt budsjett for Oslo kommune for 2018 er det bevilget midler til å øke lærertetthet på 1.–4. trinn. Midlene er bevilget av kommunens frie midler og skal finansiere 130 ekstra årsverk på 1.–4. trinn, ut over det som trengs for å dekke opp for økt elevtall. Stillingene vil bli fordelt til utvalgte skoler med særskilt behov for økt lærertetthet. Dette er ledd i satsingen med 200 nye lærerstillinger i småskolen.

Ny norm for lærertetthet i grunnskolen fra høsten 2018

I forbindelse med behandlingen av statsbudsjettet for 2018 har Stortinget fattet følgende vedtak om lærernorm:

Stortinget ber regjeringen innføre en norm for lærertetthet på skolenivå. Målet er at det høsten 2018 skal være 1 lærer per 16 elever i 1.–4. klasse og 1 lærer per 21 elever i 5.–10. klasse, og fra høsten 2019 er målet at det skal være 1 lærer per 15 elever i 1.–4. klasse og 1 lærer per 20 elever i 5.–10. klasse. Normen skal evalueres underveis og sees i sammenheng med tiltak for å rekruttere et tilstrekkelig antall kvalifiserte lærere. Dagens lærerutdanning, herunder gjeldende opptakskrav, og regjeringens kompetansekrav skal legges til grunn. Det foretas en kvalitetssikring av kostnader knyttet til oppdaterte GSI-tall på skolenivå, slik at ingen kommuner skal tape på innføringen av normen. En justering av de samlede kostnadene legges inn i regjeringens forslag til revidert nasjonalbudsjett for 2018. Videre skal det utredes hvordan innfasingen av en norm kan gjennomføres uten fare for forsterket lærermangel i deler av landet.

Foreløpig er det usikkert hvilke premisser som skal ligge til grunn for lærernormen og hvordan kommunene vil bli kompensert. Skolenes budsjett vil bli justert når premissene for normen og den statlige finansiering er avklart.